Τὸ 5ον κεφ.

Περὶ ἀντιθέσεως καὶ ἰσοδυναμίας.

Πάθη τῶν ἀποφάνσεων τρία.

1. ἡ ἀντίθεσις. περὶ ἧς θεωρεῖται πρία.

1. τί ἐστιν. ὅτι ἀντίθεσίς ἐστι δυοῖν ἀποφάνσεων, ταὐτὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον ἐχουσῶν μάχη κατὰ τὴν ἀπόφασιν καὶ κατάφασιν. ἰστέον δὲ ὅτι ἡ ὡς ἀληθῶς ἀντίθεσις γίνεται πρὸς τὸ αὐτό, κατὰ τὸ αὐτό, ὡ σαύτως καὶ μὴ ὁμωνύμως, ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ.

2. ποσαχῶς διῄρηται. ὅτι πριχῶς. ἔστι γὰρ

ἡ μὲν ἐναντιωτικὴ δυοῖν καθόλου ἀποφάνσεων, τῆς μὲν καταφατικῆς, τῆς δὲ ἀποφατικῆς. πᾶς ἄνος ἐστι λογικόν. οὐδεὶς ἄνος ἐστι λογικόν.

ἡ δὲ ὑπεναντιωτική, δυοῖν ἀποφάνσεων μερικῶν, τῆς μὲν κατοφατικῆς τῆς δὲ ἀποφατικῆς. τινὲς ἄνοι εἰσὶ σοφοί. τινὲς ἄνοι οὐκ εἰσὶ σοφοί.

ἡ δὲ ἀντιφατική. πριχῶς

1. εἰ τῶν ἀποφάνσεων, ἡ μὲν ἐστι καθόλου καταφατική, ἡ δὲ μερικὴ ἀποφατική. πάντες ἄνοι σοφοί. τινὲς ἄνοι οὐ σοφοί.

2. εἰ τῶν ἀποφάνσεων ἡ μὲν ἐστι καθόλου ἀποφατική, ἡ δὲ μερικὴ κατοφατική. οἷον, οὐδεὶς ἄνος σοφός. ἔστι τις ἄνος σοφός.

3. εἰ τῶν καθεκάστου ἀποφάνσεων, ἡ μὲν καταφατική ἐστιν, ἡ δὲ ἀποφατική. ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἐστι ποιητής. ὁ Ἐμπεδοκλῆς οὐκ ἐστι ποιητής.

3. κανόνες πρεῖς.

1. τὰς ἐναντιωτικὰς ἀμφοτέρας ἀληθεῖς εἶναι οὐκ ἐνδέχεται. ψευδεῖς δὲ εἶναι ἐνδέχεται.

2. τὰς ὑπεναντιωτικὰς ἐνδέχεται ἀμφοτέρας ἀληθεῖς εἶναι. ψευδεῖς δὲ οὐκ ἐνδέχεται.

3. τὰ ἀντιφατικὰς, οὐδὲ ἀληθεῖς ἀμφοτέρας ἐνδέχεται εἶναι, οὐδὲ ψευδεῖς.

2. ἡ ἰσοδυναμία. περὶ ἧς θεωρεῖται

1. τί ἐστιν. ὅτι ἰσοδυναμία ἐστὶ καθ' ἣν δύο ἢ πλείους ἀποφάνσεις πρὸς θέσει τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου, γίνονται ἴσαι ἀλλήλαις καὶ τὴν ποιότητα καὶ τὴν ποσότητα.